

CA: MOOC 7/1/10, no. 37 / CJ2658 (original reference)

Will of Arend van Balij and Rosetta van Bengale

Relevant section transcribed and annotated by Mansell Upham in Identifying Jonker van Macassar

Entire original document below

Aron van Balij & Rosetta van Bengale — Joint Will (1747) [relevant section only]¹

... *Wijders betuygde de Testatrice schoon zij sig van haar geweene Lijffvrouw **Rosetta van Boegis** heeft vrij gekogt, egter bij deesen aan haar natelaatene kinderen te saamen een sommetje van vijff en twintig Rijxd:[aalter]s à 8 #SC ieder te vermaken voor en in plaatse van `t gene hun ondersints uijt hare nalatenschap soude competeeren, als betuygende `t selve soo ruijm genoomen te hebben als haar tegenwoordig besit Leijden kan*

... As *testatrice*, **Rosetta van Bengale** states in her will quite unambiguously that “... Although the *testatrice* had already been bought her freedom by her former [*geweene* — deceased?] owner (*Lijffvrouw*) **Rosetta van Boegis** (*schoon zij sig van haar geweene Lijffvrouw ... heeft vrij gekogt*), she nonetheless by this [will], bequeaths to her [former / deceased owner`s] surviving children ...”. As the children have already been manumitted (1733) by resolution of the Council of Policy, they are legally entitled to inherit from her estate. ...

¹ CA: MOOC 7/1/10, no. 37 (Joint Will: *de vrij Swarten **Arend van Balij** en **Rosetta van Bengalen** egte lieden* (8 December 1747) presented to the *Weescamer* (21 April 1758)].

Handwritten signature or title

In den Name Gottes Amen

CJ 2658 Will of
Arend v Balij &
Rosetta v
Bengalen

En ieder dien 't Sonde mogen aangaen, Zij Kennelijck by
den Enhoude van diefen Raegenwoordigen openbaaren
Instrumante, dat op huyden in den Jaare naar de geloo-
te onse: Othleylandt ende Staaligema Kerck Jhesu Christi
Een Duysend Leeven hondert Leeven en Veertig op den
aghten Daag der Maand ^{Jehuly} ~~August~~ des middens der klortie
Des Wranen, voor mij Petrus Jaffe Slotobos Eerste ge-
swore Cleerck ter Politique & Secretarie alhier aan sabode goede
hoop: in de tegenwoordighen van de naergaen: getruygen in
Eijgen persoon verschaenen sijn, den Vrijswaer Arend van
Balij en Rosetta van Bengalen te Lijden, mij Eerste
Cleerck ende getruygen wel bekant, sijn de beyde gadoord van
sich haaren, mit gte: hun verstand, Connen en vrytspraak
den vollen magtigendgebruyskende, gelijck sijn onder 't passe-
ren deeser is geblecken, dewelcke te kennen gaasen, dat naar
dien bij hun in overweeging wel gevooren, de nietigheijde des
mensckelijcken Leevens, de sekerheijde des doods, beneyden de
ongewisse tijt en ure van 't Sterven, Zij Liaden die halvent te
raads geworden waoren, voor ende aler dit vergaenghelijck
toegant de Eeuwighen d'griant te versiffelen, oven hinnen door
der haeren godheijde verknogena goedeten indies waeren te dispa-
nieren alle hianonder sal worden gesest, betruygen de
te doen en sijn vry en onbedwongen gemoed, Cloude Indit
ofte persuntie van iemant ten waerde —

Naar Christelijck Recommendatione dan van Salen der sijn haaren
Averklarden de Testatieren mit deesen te herroepen en
te vernietigen alle soodanige Testamen ten, so d'ic allen ofte
andere die gelijckemakingen als door haer 't; beyde te sa-
men, dan welgen ^{afgedr} ~~afgedr~~ bysonden voor 't verleiden deeser vrogtan wee-
den opperogt, en principelijck soodanige desposities als door de
Testatieren op den Dertigsten May 1709. voor den wijlan den
doemaligen Secretaris van Justitie Jaffer goudsegermans
St. Daniel Godfried Carndpck en seelijde getruygen
is gepasseert, als niet begaerend, dat deselve van edwinck
bragt of waerde gehorenen, make als vroegt gepasseert
sullen moeten ^{aanvordert} ~~aanvordert~~ worden. —

Weshalvent mi de Novodisposicione neder, also verklarden de
Testatieren voor afte Legatieren aan de dialonij & trimen
deeser Raede de Somme van Vyftthieftig wilden Indische
Valvatie, om waer't verleyden van ^{en} ~~en~~ byden vrygeteest
te werden. —

Handwritten initials

Betuygende de Testatouren verderb vijf hoofden weder-
 seffche genegenheit maekenderen overaen de wederoperte
 weeten van Ernst Kruwend den langstlevende van hien
 byden de verkiefen mede aante stellen tot sijne ofte haore
 eenige en disoverfael ofganaden in alle de naar telatone
 goetden, soo roevende als overreende, hebbende ofte nujste verkrig-
 igene, geene inbegonst, soodanig als dafelwe door den Ernst
 Kruwend aan den langstlevende met taddod sullen word
 den antromynt on de naargelaaten, omme by den langstlevende
 voor altoot att vij enigen goet besetente werden, souden inwend
 tuzen zeggen, dog wate de begente van de Testatouren dat haer
 slaave souden geent Anthony van Mallebaer niet sal
 mogen weder verkrigt, maar naar hien byden overlijden met
 believen der overigheit alhier, in vryden moeten werden ge-
 vreed. —

Wij den betuygende de Testatouren s'hoortz sij van haer
 gewaefne sijt vrom Rosetta van Proegis heeft vij gelooft,
^{by deuse} eger, aan haere nalatenture kinderen te Chaumel den
 Sommetje van vijentwintig l. i 48. Stff ieder, te ver-
 smackow, worden in plaette van 4 geen hien andersfute
 int haere nalatentuffchap souden Competerent, also betuy-
 gende selse soorrijen gemoen te hebben als haer tegen
 woordig besit leyden kan.

En dewyl de Testatouren malhandenen ook gyaant, aante
 stellen tot geintone ofte geintone van daf hinnen d'opofte
 soo begeden, s' overvly niet, dat sig iemand andel met hien
 van boedel ofte nalatentuffchap souden bevoijen, soe souden
 als ten dien alle magt praetb personen, dewelke sijn int hofte
 van haer officie souden hinnen ofte willeen doen, en wel
 speciaalijk Vlaeren was mee tenen daer plaette haer
 EE' voor die andersfute te reenen enoyte, souden dalyke
 van s'leggende by deuse.

Alle ygeene voorstel haet de Testatouren van woord tot
 woord tillaer en darydelijk voorgelieven sijn, soe betuygende
 sij, volvete weefende hien t'antent, laeste en inijffte
 wille, inktogente, dat daer soor Validewent en Effert
 sottenen dal, s' als Testament, Codicil, jette ten
 clacke des dootb ofte soodanig als best naar hagen
 Val hinnen, en Paon, alwint s'choon, dat conige woer
 saakelike volantentent, waeren geannuillaerd, dewelke
 als gansferentib honden, ten dien sijn de verlokende
 s' inijffte beneficium des Royses

Dat

Daer aldus passende aan sake de goede koop op Jaar
Maand dag en uwe soep in de tegenwoordigheid der
Cluquus Jeremias Aline den Dirk et rendt
al getuys van gelove.

Al getuys
Jeremias Aline
Dirk et rendt

Dit is een ket merk
Van Aline den Dirk

Dit merk is door Kofetta
Van Bengalen geteld

Wanneer Van my
E. G. Cluquus